

Synchronní model kombinované výuky

Příklad dobré praxe pro zavedení a provoz kombinovaného vzdělávání
Pokusné ověřování kombinovaného vzdělávání

Obsah

1 Souhrnná data	3
2 Popis příkladu dobré praxe	3
2.1 Popis zavedené dobré praxe	3
2.2 Jaké byly důvody a cíle, které nás vedly k zavedení popsané dobré praxe	4
2.3 Výhody, které zavedená dobrá praxe přináší	4
2.4 Potíže, které jsme při zavádění dobré praxe překonali	4
2.5 Zdroje nutné pro realizaci dobré praxe	4
2.6 Plánovaný další rozvoj dobré praxe	5
3 Doporučení pro zavedení naší dobré praxe na jiné škole	5
3.1 Doporučení pro úspěšné zavedení popsané dobré praxe	5
3.2 Doporučení, jak sledovat (měřit) úspěšnost zavedení popsané dobré praxe	5
3.3 Dostupná podpora ze strany autorů popsané dobré praxe	5
4 Doporučené zdroje informací, které jsme použili pro přípravu a zavedení dobré praxe	5

1 Souhrnná data

Název příkladu dobré praxe	Synchronní model kombinované výuky	
Název školy	Základní škola německo-českého porozumění	
Adresa školy	Chabařovická 1125/4, Praha 8	
Datum zpracování tohoto dokumentu	28.12.2022	
Datum zahájení realizace PDP	1.10.2021	
Autorka	Ing. Pavla Krummackerová	
Prezentace školy (web)	www.zsnpc.cz	
Anotace	Škola se rozhodla využít své zkušenosti s organizací výuky online z doby pandemie a v kombinované výuce uplatňuje i nadále online výuku v některých předmětech. Obzvláště výuka jazyků online je velmi efektivní i u žáků na prvním stupni základní školy. Model organizace kombinované výuky online se skládá z jednoho dne online výuky z domova pro žáky, které zákonní zástupci přihlásili do projektu. Pro ostatní nepřihlášené děti je zajištěna prezenční výuka ve škole. Kombinovaná výuka přirozeně podporuje týmovou spolupráci učitelů.	
Klíčová slova	organizace online výuky, jazyková výuka online, prezenční výuka, první stupeň, rozvoj digitálních kompetencí, synchronní model, spolupráce učitelů	
Počet žáků školy přímo ovlivněných příkladem dobré praxe		75
Celkový počet žáků školy		284

2 Popis příkladu dobré praxe

2.1 Popis zavedené dobré praxe

Model kombinované výuky na Základní škole německo-českého porozumění představuje jeden den online výuky za měsíc pro žáky, které zákonní zástupci přihlásili do projektu. Žáci v tento den zůstávají doma a učí se v online hodinách s učitelem přes aplikaci Google Meet. Pro připojení do hodin používají počítače, notebooky nebo tablety. Předpokladem je funkční kamera, mikrofon a internetové připojení. Pro ostatní nepřihlášené žáky zajišťujeme prezenční výuku ve škole, organizačně rozdělíme žáky a učitele na dvě skupiny. Skupiny nekombinujeme, nejedná se tedy o hybridní výuku, která je nejméně efektivní a hodně náročná pro všechny účastníky. Online den je vždy v pátek.

Online den jsme zavedli pro žáky z druhých, třetích a čtvrtých tříd. Pro žáky z prvních tříd je klíčové získat základní návyky (jako například psaní, čtení, počítání), které se nejlépe získávají prezenčně. Žáci prvních tříd nemají dostatečně rozvinuté digitální kompetence a většinou nejsou schopni sami bez pomoci rodičů online výuku zvládnout. Proto nabízíme online výuku až od druhého ročníku. Základní škola německo-českého porozumění je škola pouze s prvním stupněm a většina žáků se v pátých třídách hlásí na víceletá gymnázia. Žáky pátých tříd jsme proto z tohoto důvodu do projektu nezařadili, soustředí se na klasickou prezenční výuku a přípravu na jednotné přijímací zkoušky.

Po schválení předloženého projektu kombinovaného vzdělávání jsme zaslali rodičům elektronickou přihlášku a do určitého termínu jsme získali seznam závazně přihlášených žáků. Z každé třídy byla přibližně polovina žáků přihlášená a polovina rodičů preferovala prezenční vzdělávání. Jako hlavní důvody pro nepřihlášení do projektu uvádějí nejčastěji rodiče svoje zaměstnání. Nemohou si vzít homeoffice a nechtějí nechat dítě samotné doma při online vzdělávání. Často rodiče také nechtějí, aby děti trávily delší čas u počítačů, případně uvádějí, že při online vzdělávání nemá dítě osobní kontakt s učitelem a spolužáky a jsou proto radši, když je dítě přímo ve škole.

2.2 Jaké byly důvody a cíle, které nás vedly k zavedení popsané dobré praxe

Kombinovanou výukou se snažíme připravovat žáky na budoucí život, jsme přesvědčeni o tom, že velká část jich bude ve svém budoucím zaměstnání využívat homeoffice a pracovat částečně nebo úplně z domova. Schopnost používat online nástroje pro vzdělávání a práci považujeme za důležitou kompetenci, kterou by žáci ve škole měli získat. Při covidové pandemii jsme byli pozitivně překvapeni, jak rychle a úspěšně se většina žáků a učitelů naučila pracovat s online nástroji. Žáci se učí flexibilně přecházet z prezenčního systému do online výuky. Den před online výukou dostávají žáci od učitelů podklady pro online výuku, například pracovní listy pro práci z domova. Děti také kontrolují společně s rodiči technické vybavení doma, aby při online výuce neměly žádné komplikace. Kombinovaná výuka vede žáky k větší samostatnosti a zodpovědnosti. Učitelé díky online výuce používají a zkoušejí celou řadu různých aplikací a nástrojů, které využívají i při prezenčním výuce.

2.3 Výhody, které zavedená dobrá praxe přináší

Díky online výuce se nám daří realizovat přechod na nový školní vzdělávací program s novým způsobem výuky informatiky, kdy mají být digitální technologie součástí většiny předmětů. Učitelé si v rámci online výuky vyzkoušeli různé online nástroje, které přirozeně zařazují i do běžné prezenční výuky a většiny předmětů jako je matematika, český jazyk, německý a anglický jazyk, vlastivěda, přírodověda, hudební výchova. Při online vzdělávání se rozvíjejí digitální kompetence žáků, používání počítače, tabletu, kamery a mikrofону je pro ně přirozené a díky pravidelnému opakování online výuky nezapomenou s těmito nástroji pracovat. Naopak pravidelné používání digitálních technologií vede k tomu, že se je nebojí používat i po skončení online výuky, například pro vypracování domácích úkolů, prezentací nebo projektů. Práci s digitálními technologiemi se nedá naučit teoreticky, nejlepší je učit se reagovat na různé problémy a řešit je přímo v praxi. Zjistili jsme také, že systém kombinované výuky přirozeně podporuje týmovou spolupráci mezi jednotlivými učiteli.

2.4 Potíže, které jsme při zavádění dobré praxe překonali

Největší problém je organizace online dne tak, aby pro obě skupiny žáků byla zajištěná kvalitní online a zároveň prezenční výuka. Rozvrh online dne plánujeme vždy týden předem. Učitelé se na poradě dohodnou, kdo bude zajišťovat online výuku a kdo prezenční. Kombinujeme často paralelní třídy, takže například z druhých ročníků spojíme děti ze třídy 2A a 2B, které jsou přihlášené na online den. Tyto žáky učí jeden učitel. Žáky, které zůstávají ve škole na prezenční výuce, učí druhá třídní učitelka z druhého ročníku. Pokud to jde, část hodin přebírá kvalifikovaná vychovatelka. Také v rámci jazykové výuky kombinujeme různé učitele. Děti si tak zvykají na práci s jiným učitelem. V jiných třídách zase kombinuje třídní učitelka online a prezenční výuku. Například první hodinu má děti online, druhou děti prezenčně a obě skupiny učí stejnou látku. Organizačně je to hodně náročné a vyžaduje to detailní přípravu a plánování. Zároveň se musí dohodnout učitelé mezi sebou a předat si přípravy na hodinu a intenzivně spolu komunikovat.

Několik rodičů jako překážku v účasti v projektu kombinované výuky uvedlo nedostatek techniky, kterou mají doma k dispozici. Zakoupili jsme proto několik notebooků, které nabízíme žákům k zapůjčení domů.

2.5 Zdroje nutné pro realizaci dobré praxe

Nejdůležitějším zdrojem jsou v tomto případě zdroje lidské. Učitelé se musí domlouvat, společně plánovat a zároveň zkoušet nové aplikace, metody a nástroje vzdělávání. Bez jejich motivace bychom projekt nemohli realizovat

2.6 Plánovaný další rozvoj dobré praxe

V současné době neplánujeme další rozvoj této praxe. Ideální stav by byl ten, pokud by se do projektu kombinované výuky přihlásila celá třída a při plánování online dne bychom nemuseli rozdělovat žáky do dvou skupin. Bylo by to výrazně jednodušší i pro učitele, mohli by také vyučovat online z domova a nemuseli by kombinovat prezenční a online vzdělávání.

3 Doporučení pro zavedení naší dobré praxe na jiné škole

3.1 Doporučení pro úspěšné zavedení popsané dobré praxe

- Nejdůležitějším předpokladem je **podpora ředitele školy**. Bez ochoty vedení zkusit a zavádět nové metody vzdělávání se podobný projekt nedá realizovat. Dokázat rozpoznat **novou příležitost a brát ji jako výzvu**, a ne jako zátěž a práci navíc je klíčový předpoklad k úspěšné realizaci projektu.
- Kombinovaná výuka přinesla nové organizační úkoly a práci navíc pro většinu kolegů. Důležité je rozpoznat učitele, kteří mají k digitálním technologiím pozitivní vztah a na online výuce spolupracovat hlavně s nimi.
- Dalším důležitým předpokladem je spolupráce se rodiči. Rádi bychom jich přesvědčili 100 %, aby organizace kombinované výuky byla co nejjednodušší.

3.2 Doporučení, jak sledovat (měřit) úspěšnost zavedení popsané dobré praxe

Pravidelně každý školní rok realizujeme průzkum spokojenosti rodičů. V dotazníku zpětné vazby jsme několik otázek zaměřili na spokojenost s kombinovanou výukou.

3.3 Dostupná podpora ze strany autorů popsané dobré praxe

Zájemcům nabízíme hospitace online hodin, po předchozí domluvě se mohou pedagogové nebo studenti pedagogických fakult připojit do online hodin německého jazyka.

4 Doporučené zdroje informací, které jsme použili pro přípravu a zavedení dobré praxe

Pro online výuku používáme aplikace Google, zejména Google Meet a Google Presentace. Osvědčila se nám také aplikace OrgPad pro tvorbu myšlenkových map a prezentací. Pro opakování slovní zásoby používáme aplikaci Wocabee. OrgPad i Wocabee jsou placené aplikace, obě se nám ale velmi osvědčily a používáme je již třetím rokem.